

GAZETA KRAKOWSKA

N^{RO} 73.

Z KRAKOWA DNIA 12 WRZESNIA 1821 ROKU WE SRODE.

Z Warszawy d. 3 Września.

J. C. M. Wielki Xzc Michał wynagradzając d. brą usługę w czasie przejazdu od granicy Śląskiej do Warszawy, udarować raczył J. Pana Bentkowskiego, Oficjalistę Pocztowego, kosztownym pierścieniem.

Od dnia dzisiejszego w piętrowym pawilonie pałacu Kazimierowskiego po prawej stronie wchodząc na dziedzińce, otwarte są Sale Uniwersyteckie, w których wystawione na widok publiczny dzieła malarskie, rzeźby, architektury i t. p. publiczność oglądać może zrana od godziny 9tej do 12tej, a po południu od 3ciej do 5tej.

Z Petersburga d. 9 Sierpnia d. k.

Przez Najwyższe Ukazy J. C. Mei do Rządzącego Senatu z dnia 16 Lipca, Słobodako - Urański Vice - Gubernator, Radca Stanu Heleżyński, został uwolniony od tego obowiązku, a na jego miejsce mianowany Radca Kollegialny Domic - Zacharzewski, dotychczasowy Vice - Gubernator Orłowski. Orłowskim zaś Vice - Gubernatorem mianowany został Radca

Nadworony Chrapowicki, Kamerjunkier, i razem wyniesiony za Radcę Kollegialnego.

Gazeta Akademicka ogłosiła Najwyższe dyplomata, przez które zostali mianowani kawalerami d. 26 Lipca Hrabia Goss, Kanclerz Królestwa Lombardzko - Weneckiego, orderu S. Alexandra Newskiego; dnia 22 Lipca, Leibchirurg Dworu J. C. Mei, rzeczywisty Radca Stanu, Riul, orderu S. Włodzimierza wielkiego krzyża zgiej klasy; d. 21 Lipca, Vice - admirał Saryczew, orderu S. Anny 1szej klasy; d. 21 Lipca, rzeczywisty Radca Stanu Żewanów, orderu S. Anny 1szej klasy; d. 26 Lipca, rzeczywisty Radca Stanu Piotr Polstik, orderu S. Anny 1szej klasy.

Rzeczywisty Radca tajny 1szej klasy i Kawaler Krzyża Łopuchin, zabawisz w Moskwie od dnia 16 Lipca, wyjechał d. 25 tegoż miesiąca, przez Tułę i Orzeł do Kijowa.

W skutek rozkazu J. C. M. idący do Petersburga z Orzoburga Sultan moisiszycz ordy Airgis Kaysackicy, Atshukazi Abul-

hazjew, d. 25 Lipca we 22 koni przybył do Moskwy; po 4ch dniach wyjechał w dalszą podróż.

Z Frankfortu d. 17 Sierpnia.

Gazety tutejsze i inne Niemieckie umieściły następujący artykuł z Erbach (w lesie Odeńskim) pod d. 10 b. m. — "Duch z starego zamku Schnellert zaczął znowu wychodzić, co nastąpiło w nocy z d. 9 na 10 Sierpnia. Z splanego w tej mierze protokołu, okazuje się, iż nieco przed północą słyszano w całej okolicy okropny łoskot, który zdawał się pochodzić z zapadłego zamku Schnellert. Wznagał się co sekunda; usłyszano potem huk podobny do wystrzału z działa, a następnie turkot, jakoby od idącego głołem licznych dział, wozów amunicyjnych i innych bryk ciężkich. Powietrze tak szumiło, jak gdyby wszystkie wiatry wypuszczone straszną zapowiadały burzę. Zadno jednak drzewko nie poruszyło się. Wśród tego wszystkiego zdawało się, jak gdyby tysiące głosów wydawały okrzyk: Hurrah i Allah. Słysano oraz wyraźne tony trąb, na przemianę z odgłosem bębnow i okropnem wyciem i szuraniem psów. Najwyraźniej zaś słyszano rżenie koni i szuranie broni. Straszne to widowisko trwało blisko dwie godziny. Piekielny ten balas słyszeli wszyscy mieszkańcy pobliskich wsi, zapewniając, iż nie z nim w porównaniu iść nie może. Włościanie ze wsi Ober-Kleinbach, którzy już nie raz słyszeli ducha wychodzącego z Schnellert, twierdzą, iż sądzili, jakoby koniec świata był bliski. Dawniej sam tylko łoskot słyszano; teraz zaś po wejściu z hukiem wojska do Rotenstein, widziano

na wschodzie krwawy krzyż, otoczony ognistemi jezdcami, i mnóstwo szarych chmur w postaci trumien, co potem zamieniło się w rzekę krwawą i ognistą, która wszystko z sobą porzywała. Nakoniec zniknęła z niezmiernym łoskotem, podobnym do walącej się góry; poczem albo zupełnie się wypogodziło i gwiazdy w największym blasku świeciły. Jakożkolwiek bądź, osobliwie to zjawisko jest okropnym wypadkiem. Przeszło 1000 ludzi widziało je i słyszało. Jak długo duch ten bawid będzie w Rotenstein, czas pokaże."

(Okazało się teraz, iż rzecz ta zupełnie jest zmyślona. Burza i wichur w górzystych lasach, gwar ptactwa lub wycie dzikiego zwierza sprawiły zapewne ten łoskot, który noc powiększyła i zdawał się z starego tego zamku pochodzić.)

Z Paryża d. 25 Sierpnia.

Onegdaj przybył tu Książę Wellington z Moguncyi i wysiadł do mieszkania posła Angielskiego. Zaraz po jego przyjeździe odwiedzili go nasi Ministrowie Książę Richelieu i Baron Pasquier. Wczoraj rano miał prywatne posłuchanie u Króla, potem stawiony był przed rodziną Królewską. Poseł Angielski Stuart miał także posłuchanie u Króla i złożył mu list do noszący o śmierci Królowej Angielskiej. — Jutro zawdzieję Dwor na 21 dni za nią żalobę.

Hr. Latour-Maubourg powraca na swoje poselstwo do Stambu u.

Dla okazania żalu Xciu Eckmühl względem utraty córki posłał Król do niego jednego z dworzan.

Mowią tu ciągle o zmianie Ministrów i sprzedawane jest publiczne pisemko pod

tytułem: *Les Ministres, ou les grandes marionnettes, intrigue comédie en 12 actes, par quelqu' un, qui a ecoute aux portes.* (Ministr wie, czyli wielkie marionetki, intryga komedia w 12 aktach (przez słuchającego pod drzwiami) w którym nie są nawet oba oddaleni Ministrowie oszczędzanemi.

Flayk Robertson pisze z Madrytu, iż tam od 3 miesięcy deszcz nie padał.

Kapitan Goujon wyraża w wydanym piśmie życzenie, aby Napoleon pochowany był pod słupcem na placu Vendôme, dodając: „Jako obywatel muszę go ganić, jako Francuz szanować, jako człowiek żałować, a jako żołnierz opłakiwać.”

Dziennik Konstytucjonista donosi, że Hr. Montholon otrzymał paszporty do powrotu do Francyi, że powrót, iż pierwszy kamerdyner Napoleona Marchand, i że Jeneral Bertrand zdać się chceć w Londynie osiąść.

Monitor i Dziennik Paryżki ostrzegają czytelników, aby ostrożni byli względem doniesień z Turczek i wszystkim nie wierzyć. Do wieści zmyślonych należały przybycie Jezufa Bonaparte do Grecyi, poselstwo do Xcia Komeniusa i podobno nowe zwycięstwo Greków na morzu.

Daś obchodzone tu jest najuroczyściej święto, Ludwika S. Wecoray złożona Królowi zostały powinszowania i wszystkie teatry dały w wieczor bezpłatne wystawienia.

Upał doszedł tu do 26 stopni.

Z Londynu d. 24 Sierpnia.

Sąd pogrzebowy ciągle jeszcze słucha świadków względem zabitych dwóch lu-

dzi przez wojsko podczas zaburzeń d. 14 z powodu wywozu zwłoków Królowej.

Pisma nasze zapelnione są uroczystościami, które w Dublinie dla N. Króla wyprawiają. Gdzie tylko pokazał się Monarcha wita go lud najżywszemi okrzykami i każdy stara się przykładać do powszechny radości z powodu przybycia Króla do Irlandyi, obiecując sobie wiele złąd dobrego dla kraju. D. 21 b. m. odbyło się w gieldzie zgromadzenie wysokiej szlachty, duchowieństwa i innych znakomitych obywateli pod prezydencyją Lorda Prezydenta Dublina, na którym postanowiono składki na wystawienie Królowi pomnika uszanowania i miłości. Przesadzano się na tem zgromadzeniu w pochwałach Króla i w kilku minutach podpisano kilka tysięcy funtów szterlingów.— D. 20 były pierwsze wielkie pokoje w zamku Dublinśkim. Zjazd wyniósł przeszło 2000 osób i co minuta stawiano ich po 10 przed Monarchą. W Podkomorzy dał się słyszeć, iż największy zjazd w Londynie nigdy nie bywa tak wielki. J. K. M. przyjął także w tym dniu adresy od Katolickiego duchowieństwa Irlandzkiego, na które zaspakalnając i łaskawe dał odpowiedzi. Kwakrowie mieli także postać u Króla, któremu podług swego zwyczaju. „Ty „mowią, i podał adres; nim jednak weszli do Króla dozwolili sobie podszymować kapelusze. Po skończonych pokojach odbył Król kapitułę orderu S. Patryk i wiele osób tym orderem zaszczycił, a między innymi Hr. Fingal, pierwszego Katolickiego para, którego zapewnił, iż bardzo jest kontent z postępowania Irlandzkich Katolików i zupełnie im ufa.— Wszystkie adresów podanych tego dnia

zostało 92. — Dublin liczący 200,000 dusz, nigdy nie był tak ludny jak teraz. — Król nigdy nie używa wyrazu "poddani," ale mięszkańcy Irlandyi i przyjaciele. — Podczas powszechnego oświecenia miasta Dublina sam bank Irlandski kosztowało oświecenie gmachu swego przeszło 2000 £s.

W Irlandyi znajduje się tak zwane stronnictwo pomarańczowych męźów, które w dawniejszych czasach wiele zdołałości popełniło. Gdy Niderlandski poseł Beron Fagel był niedawno w Dublinie u Króla na obiedzie i miał pomarańczową szarfę, i u kapelusza takąż kokardę, rzekł do niego Król: "Wiem, że WPan nosisz narodowe kolory i przeciw temu nie mogę nic powiedzieć, ale że ten kolor wzbudza tu nieprzyjemne przypomnienie stronnictwa, z obowiązalbys mnie WPan, gdybyś podczas bawienia tu swoiego zaprzestał tych kolorów nosić.", Poseł z największą chęcią to uczynił.

Poczyniono tu już zakłady, iż jeżeli wojna między Rosyją i Portą wybuchnie, że Rosyianie za 5 tygodni w Konstantynopolu będą.

W podróży do Hanoweru' prz braci Król ma imie Hr. Luneburg, a w powrocie odwiedzić Paryż.

Gazeta z Kurasao pod d. 30 Czerwca zawiera wiadomość o uporczywej bitwie, która d. 21 Czerwca nad brzegami Carabobo między dywizyami Hiszpańskimi Jenerałów Latorre i Morales i dywizyami Jenerałów Bolivara i Paeza zaszła. Bitwa prawie przez cały dzień trwała. Hiszpanie utracili prawie połowę wojsk swoich i zostali zupełnie pobitemi. Jenerałowie Latorre i Morales przybyli nazajutrz do

Puerto-Cabello, dokąd także w wielkim nieladzie cofnęła się reszta ich wojska w liczbie 2600 ludzi. Siła Hiszpańska składała się na początku rozprawy z pułków Barbastro, Burgos, Castalla, Valency i Infanta; Patriotów zaś wynosiła około 3100 piechoty i 1800 jazdy. Piechota Hiszpańska bardzo dobrze się trzymała; pułk Barbastro został prawie cały zniszczony; pułk Valency zastąpił ustęp i przez czworogony wstrzymywał nacieranie jazdy Paeza. Jazda Hiszpańska nie postępowała tak walecznie, jak piechota. Pomieędzy Patriotami znajdowały się dwa bataliony Anglików, które nie miało przytożżyć się do zwycięstwa. — Wiadomość o nieszczęśliwej tej bitwie dla wojska Królewskiego sprawiła w Puerto-Cabello, największem mieście w prowincyi Wenezueli, największą trwogę, i około 1300 osób uciekło z kosztownościami swoimi na okręty w porcie, z których 18 do Kurasao przybyło. Inny z wyszłych statków okrętów dostał się w ręce korsarza powstańców. — Jenerał Latorre przed tą bitwą d. 6 Czerwca jeszcze ogłosił porty Maracaibo, Coro i Barcellona w stan e zamknięcia. — Jenerał powstańców Bermudez przy pierwszym kuszeniu się wzięcia Karakas utracił w zabitych 600, a w poymanyh 200 ludzi.

Handlujący do Brazylji kupcy bardzo słusznie lękaią się, iż wielkie przywileje, których tam Anglicy ze szkoda królów używają, przez naszlągam zmianę rzeczy znacznie ograniczonemi zostaną.

Z Chrystianii d. 21 Sierpnia.

W niedzielę d. 19 b m, udał się Król około południa na nabożeństwo do obozu Esterstad. Wszyskie wojska zrobiły

wielki czworobran, który z jednej tylko strony dla Króla i głównego sztabu był otwarty. Biskup Aggerhus miał w środku czworobranu przedziwną mowę do żołnierzy, w której zachęcał ich do obowiązów względem Boga, Króla i ojcowszyny, zachowania porządku i karności. Lubo liczba wojskowych słuchaczy wynosiła 6000, nie licząc wielu męszkańców, którzy znajdowali się w czworobranie, panowała przecież taka cisza i porządek, iż każde słowo mówcy słyszałe być mogło. — Po skończonem nabożeństwie officerowie jak Szwedcy, iako i Norwegscy prosili Króla o pozwolenie, aby tego wieczora mogli dać dla niego w obozie ucztę, i J. K. M. raczył ją przyjąć.

O godzinie w pół do 8mej wieczora udał się Król do obozu i stanął na pagórku, z którego mógł cały obóz widzieć. Wystawiony tam był płaski okop z drzewa, nad którym uносиła się świątynia. Wszystkie wojska stały około pagórka. Wielkorządca Hr Sandels postawił Gotycki rogowy puhar, który w imieniu całego wojska przy wystrzałach z dział spełnił za zdrowie Króla. Radosne okrzyki rozlegały się po powietrzu i śpiewano na przemianę Szwedzkie i Norwiedzkie pieśni. Król spełnił potem zdrowia pomysłności i zgody połączonych Królestw i sławy obu wojsk, które z najwyższymi znakami radości przyjęte zostało. Potem udał się J. K. M. w towarzystwie Wielkorządcy, jenerałów i naczelników korpusowych pomiędzy szeregami wojska do urządzonej o kilkaset kroków od pagórka balowej sali. Zastal tam do 700 obojczy płci zgromadzo-

nych osób. Jak tylko Król na przeznaczonem dla siebie pod baldachem usiadł miejscu, na przeciwko którego wystawiony był w przeźroczu cały obóz, zaczęły się tańce. J. K. M. oddalił się dopiero po wieczery będąc bardzo kontent z ucztą, która równie była wesolą iako świetną. Bal ciągnął się potem aż do zupełnego rana.

Gdy zakończenie posiedzeń Seymu Norwiedzkiego na dzień dzisiejszy oznaczone zostało, Król udał się zatem o godzinie 3 z południa do sali zgromadzenia. Liczny orszak jego składał się z członków rady stanu i nadwornego sądu, jenerałów, officerów sztabu i cenniejszych władz miasta. Gdy J. K. M. usiadł na tronie, miał do seymujących następującą mowę:

“Polityczne zdarzenia, których od roku jesteśmy świadkami, przekonac was, Mei Panowie, musiały o ciągłej baczności, którą rządy mieć powinny na utrzymanie porządku i spokojności w Europie. Norwegia nie mogła być od tej baczności wyłączoną. W miarę praw, których używa, muszą się iey prawodawcy do tego powszechnego przedmiotu stosować. Jeżeli jest własnością rządu konstytucyjnego przykładać się do rozwinięcia myśli, tedy jest także powinnością oświeczonych mężów unikania niebezpieczeństw z przesadzenia wynikających. Przeszłość oddaliła się już daleko od nas. Korzystajmy więc z niey, dla zwrócenia naszych myśli na przyszłość, która całej naszej staranności wymaga. Dopiero po dokładnem rozważeniu moich obowiązków i potrzeb narodu kazalem wam niektóre zmiany w akcie konstytucy-

nym podać. W tym względzie kierowa-
 ła jedynie mną życzenie utrzymania i u-
 twierdzenia wolności, którą Norwegiam
 nom wyrobilem, gdyż wdzięczność ich
 dla mnie jest najdroższym i najtrwał-
 szym prawem o które ubiegać się mogą.
 Pochlebiam sobie, iż moie maie publicz-
 ne, jeżeli jest dobrze kierowane, potrafi
 zamiary moje ocenić i polegać w tej
 mierze powinienem na otwartem i rzetel-
 nem postępowaniu reprezentacyi narodo-
 wej. Uwiadomcie waszych współbraci,
 iż wolność w ten czas tylko jest trwałą,
 gdy jest rząd silny, że tam niema wza-
 iemney pewności, gdzie między władza-
 mi nie zachodzi przyzwolity stosunek, i
 że konstytucyiny kraj, który uniknąć
 chce wstrząśnienia, którego skutki do
 wyrachowania nie są, przenieść powinien
 opiekunńczy rząd nad wszelką inną w kra-
 iu przewagę. — Postanowienie wasze
 względem dawnego długu Duńskiego męć
 będzie wpływ pomyślny na kredyt pu-
 bliczny. Nie ukrywam jednak przed so-
 bą trudności, jakie jeszcze do przewy-
 ciężenia pozostają. Pochodzą one poczę-
 ści z ustania handlu, który gdyby siedł
 dobrze, byłby nietylko dla przemysłu,
 ale i skarbu Norweskiego. Korzystny,
 lecz nieustanna moja troskliwość o dobro
 wasze, pozwoli mi zapewne wznieść się
 w miarę okoliczności, w czem spodzie-
 wam się, że Opatrzność pobłogosławi mo-
 im usiłowaniam. — Pyszniąc się z pa-
 nowania nad ludem, który posiada pię-
 kne prawo oznajmiania swoich myśli i
 moiem ó, szanować będą śmiało prawdy,
 ale nadużycia wolności druku niedo-
 eaczą. Prawdliwa nauka, która istotną
 się narodowej chwaty stanowi, potę-
 pia szyderstwa i gotwarzo. Pisarz bę-

do pierwszym obywatelem znać powin-
 nien, że gdy zaniedbane są obowiązki,
 ustają razem prawa bytu. — Z ukon-
 tentowaniem oczekuję zbliżania się czasu,
 w którym przez gorliwość i światło tych,
 którym poruczone zostało wygotowanie
 nowej Xięgi ustaw dla tego Królestwa,
 zniknie wszelka sprzeczność między daw-
 nemi i terażniejszymi waszem prawami.
 Ta niepewność okaże się szczególniey
 względem odpowiedzialności moich rada-
 ców stanu. W wszystkich konstytu-
 cyynych krajach urzędnicy publiczni wy-
 stawionemi są na zarzuty; lecz przynaj-
 mniej męć powinien tę ręką, mią, że są-
 dzonemi być mogą podług stałych za-
 sad, nie podług czyiegoś widzi mi się.
 Chcę konstytucyiny prawa i obowiązki
 radców stanu oznaczyć, i przysięgnę
 Seymowi każę podać projekt do usta-
 wy względem ich odpowiedzialności, któ-
 remu narodowa reprezentacyia nada moc
 prawa. — Polityczne położenie Skandy-
 nawskiego półwyspia do Europeyskich
 krajów, nie zostawia nam względem
 trwałoa przyjaćielskich stosunków nic do
 życzenia. Jest tylko obowiązkiem z oa-
 szej strony, jako dobrze urządzonego
 towarzystwa, starać się wszelkiemi sposo-
 bami na dal one utrzymać. — Ogłasza-
 iąc stosownie do ustawy posiedzenia Sey-
 mu 1821 roku zakończone, ponawiam
 wam, Moi Panowie, zapewnienie moich
 uczuciów i całej moiej Królewskiej przy-
 chyłności. „

Na tę mowę odpowiedział Prezes
 Seymu P. S. Sberro. Król udał się na po-
 wrót do palacu swojego, ze kt rym po-
 szedł cały Seym, dla złożenia mu win-
 nego hołdu.

Gdy dzień dzisiejszy jest rocznicą

obranie Króla, następują na tron Szwedzi, przeto zaraz zrana zebrały się wszystkie osoby orszaku: J. K. Mci, Wielki książę i jenerałowie obozu Etterstad, dla wynurzenia Monarsze pokornych swoich uczuć i wdzięczności. Kanclerz nadworny Hr. Weiterstedt miał w imieniu wszystkich mowę. J. K. M. raczył na nią łaskawie odpowiedzieć i wszystkich obecnych o swoim do Szwecyi przywiązaniu zapewnić. Około wieczora odbył J. K. M. przegląd wojska pod miastem i był tak od wojska za przybyciem tam, iako też za powrotem od mieszkańców nasyradłośniejszymi okrzykami przyjęty.

Z Augsburga d. 24 Sierpnia.

Jedna z gazet tutejszych zawiera co następuje: "Jeżeli dawniej z bojaźnią oczekiwano wiadomości o wybucheniu wojny, która pomiędzy d. 1 sierpnia dzieć racy była skutkiem ambitnych gabinetowych planów, tedy dziś okazuje się przeciwnie i nadaremnie w dawnych czasach szukalibyśmy podobnego przypadku. Publiczne mniemanie jest dziś za wojną, wygląda też niecierpliwie, gdy tymczasem polityka młoczy, ociąga się i zdaje się chcieć układać."

Z Sztutgardu d. 25 Sierpnia.

Gazeta tutejsza umieściła następujący artykuł: "Doniesienia, które prawie każda gazeta głosi o wywieraniu wściekłości Turków przeciw Grekom, naszem współ-wiercom, wzbudziły w całych Niemczech krzyk zdumienia. Każdy zna je w tem nie tylko los, iakiby go spotkał, gdyby tak nieludzcy barbarzyńcy wzięli znowu, iak w przeszłych wiekach, górę w zachodniem Chryścijaństwie, ale oburza się także gwałty, zwłaszcza w Europie, gdzie się jeszcze mogą. Wyo-

brażenie o wartości człowieka podniosło się w oświeconey Europie i czas podnosi go coraz bardziej pomimo wszelkich przeszkód. Dla tego to tak potężnie wznosił się głos publiczny, że nieco przeciwnie myślących zamilknąć musieli. Gdzie dręczona ludzkość wola o pomoc, gdzie rozdzierające serce głosy słyszeć się dają, tam żadna polityka nie potrafi uszów zatkać. Gdyby nawet sam z siebie był, kto nielitościwy, znajdzie jednak naganną swoją okrutność tak dalece przerywną, iż uniesie się musi gniewem przeciw barbarzyńcom. Odległość nawet miejsca nie potrafi tu iak dawniej zmniejszyć wrażeń: czyny są nader okrutne, gwałty i okrucieństwa coraz nowsze. — Prawdziwie Niemieccy mężowie wystawili najpierwsi w prawdziwym świecie przedsięwzięcie Greków przeciw ich ciemiężcom i poszawkową nagannę tak jasno zbili, że teraz wszędzie zamilkła. Niemcy zpowi nowoczeni z duchem Greckim, jeszcze przed Rossyjanami, których religia ścisłej z Grekami łączy, wyrzekli wolno i szczerze swoje uczucia. Na Niemców spada także chwala, iż najpierwsi pomyśleli o czynney pomocy, a tak okazali się pierwsiemi przyjaciółmi wiary Chryścijańskiej i ludzkości. — W żadnem przedsięwzięciu, gdzie idzie o cel szlachetny, Wirtembergozycywie niebyli ostatniemi z Niemców. Jakoż zaledwo rozeszły się odezwę z Lipska i Frankfortu do Niemieckich mężów o pomoc dla Greków, gdy zaraz w Sztutgardzie i innych okolicach Wirtemberga słyszeć się dało życzenia należenia czynnie do związków ograniczonych. Utworzył się zaraz w Sztutgardzie liczny związek; toż samo stało się lub stanie w Tybindze i innych miastach. Wydział w

Sztuttgardzie wstąpił zaraz w porozumienie z ograniczonymi związkami, aby coś użytecznego, odpowiadającego Niemieckiemu imieniu i ludzkości zrobić, i przynieść pomoc, którą serca nasze nakazują. Jaki będzie wypadek zacienającego się dzieła, przewidzieć i szczerze nie można; ale spodziewać się należy, iż będzie pomyslny, &c.,

Taż gazeta ogłosiła następujące wzwanie: "Kto czuje się być silnym na duszy i ciele i serce jego białe za ucitloną ludzkością w Grecyi, ten niechay uzbroiony przeciw barbarzyńcom stawi się w Sztuttgardzie pod znakiem Trąby, ażeby zaraz d. 28 Sierpnia rozpocząć mógł drogę do Grecyi, owej klasycznej ziemi.

Fr. A. V. Bollmann.,

Z Aszaffenburga d. 25 Sierpnia.

Wyszło tu następujące drukowane pismo:

"Oddawnych czasów barbarzyńcy, którzy do południowo-wschodniej Europy wtargnęli, odznaczali się dzikim okrucieństwem i pogardą Chreścian, ścigali nieraz na siebie zemstę Chreścianskich Monarchów, a przecież w swej zuchwalności nieprzestali deptać nogami sprawiedliwość i narzę religii. Od wieków posiadała już ci potomkowie dzikich Seldazuków kwitnące niegdy państwo Europejskie, która pod ich przemocą uleść musiało. Lecz teraz od szlachetnie myślących odważnych mężów wezwani imięzkańcy, pomni na czyny swoich naddziadów, postanowili nie żyć dłużey pod berłem barbarzyńskiego rządu. Zapaleni za wolnością i religią synowie Grecyi uchwycili wszyscy oręż i stawali mężnie przeciw swolm uciemiężcom. Ci zamiast słabością i łagodnością przywiązania do

siebie ludów, uciekli się do okrutnych sposobów, na które ludzkość się oburza. Cała Chreścianańska Europa przenikniona jest cierpieniami braci swych w Grecyi, a przecież dotąd nie widzimy żadnych przygotowań do położenia końca okrucieństwu Turków. Od dalekiego wschodu słyszmy krzyk mordowanych bezbronych ludzi; słyszemy iak rozlana krew Chreścianańskich naszych braci żądająca zemsty; wola do nas o pomoc, a przecież jesteśmy spokojnymi widzami. Widzimy iak sromoczone są nasze ołtarze, iak zniszczone są świętości, iak obalane są Kościoły, a przecież zostaliśmy obojętnymi. Wszakże to sprawa Świętej Religii, która na nas woła: "Zbieraycie się s. łachotni młodzieńcy Chreścianstwa; zbieraycie, iak przed 700 laty wasi oycowie, pod znakiem Krzyża S. i idźcie na wskód walczyć i zemścić się na barbarzyńcach za wyrażoną Chreścianańską Religiją zruwaną. Stanowcie związek Święty. Caurze tylko waleczność za ludzkość i Religiją i wyępleniła nieprzyjaciół Chreścianstwa niechay was łączy. Synowie Hellas oczekują z niecierpliwością swoich braci zachodu. Zgromadźay się więc znowa młodzieży! Żadna różnica urodzenia i stanu nie powinna mieć pomiędzy nami miejsca. Nie iako żołnierze, których pieniądze zwabiają, lecz iako wolni mężowie z własney ochoty podniemiemy oręż i podydziemy walczyć za sprawę religii i Chreścianstwa. Na owczas dopiero, gdy dumny pódziętyc przywlecać przestanie na Europejskiej ziemi, a Krzyż S. zastąpi znaki Azyjatyckie, złożemy nasz oręż w uwololonych Świątyniach Chreścianańskich i powrócimy do domów.,,

DODATEK
DO N^{ro} 73.
GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 12 WRZESNIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Berlina d. 4 Września.

NN. Wielcy Xięstwo Rossyjscy Mikołajowie po 10 i 1/2 miesiącach bawienia (przez który czas zwiedzili wody w Ems i Spa) d. 1 b. m. udali się na powrót do Peter-burga. Po przypatrzeniu się przez Wielkie Xięstwo przechodzącem do obozu rano dnia tego na jesienne obroty pułkom jazdy, nastąpiło bolesne rozstanie się z rodzicą Królewską w Friedrichsfelde, dokąd przez J. K. M. i całą rodzinę odprowadzonymi byli. Jedną tylko myśl, że W. Xiężna powraca na łono rodziny, którą tak związki krwi, jako też stosunki przyjaźni łączą z Domem Królewskim, cokolwiek to rozstanie się złagodziło.

Onegdaj był wielki obiad w rycerskiej sali zamku Królewskiego, na którym znajdował się J. Cesarzowicowska M. Arcyksiążę Austriacki Ferdynand.

Z Madrytu d. 14 Sierpnia.

Na dzień 28 Września zwołane są nadzwyczajne Stany, które między innymi zatrudnią się podziałem prowincyi Hiszpańskich, urządzeniem publiczney administracyi i zgłębieniem podanych przez

rząd sposobów do uspokojenia Ameryki.

Sprawiający nasze interesa przy Dworze Lizbońskim, P. Pando, odwołany został z powodu wiadomego swiego postąpienia przeciw Stanom tamtey zem.

D. 17 b. m. uda się Król z rodziną swolą do letniego zamku Ildephonse, o 14 godzin drogi od Madrytu leżącego.

Do St. Auder przybyło na obcy rachunek 13,000 karabinów z Leodyyskich rękodzielnici, a nadejść jeszcze ma 7000.

Z Lizbony d. 4 Sierpnia.

N. Król uzyskał coraz większą miłość u ludu, pokazując się często publiczności, już na przejazdach, iż na teatrze, gdzie zawsze jest z zapętem witany.

Stany postanowiły, iż żaden Deputowany ani dla siebie, ani dla kogo nie może przyjąć łaski, to jest urzędu wbrew starszeństwu. — D. 1 donosił Minister skarbowy Stanom, iż nie może podać jeszcze ogólnego wydatku kraju, ponieważ Minister morski nie słożył mu potrzebnego wydziału, poczem P. Thomas powstał mocno przeciw opieszłości Ministra morskiego, a Stany uchwały, iż pod karą złow

żyć ma w przeciągu dni 8 rzezonny rachunek. — Względem oświadczenia J. K. Mci, iż pragnie, aby usługi Postów Marialva, Oriola i Saldanha wynagrodzonymi były, odpowiedziały Stany, że już względem dyplomatycznych osób wydały uchwałę — Stany uchwały teraz obszerną ustawę względem wolności druku, w której wyłączone są wszystkie nadużycia, za które następuje kara.

Bankier de Costa Bandeirio zaliczył potrzebne pieniądze na przewiezienie 2000 wojska do Brazylii, za co Król rozkazał mu publicznie podziękować.

Austriacki poseł przy Dworze naszym, Baron Stürmer, przybył tu z Brazylii.

Z Moguncyi d. 26 Sierpnia.

W okolicach Menu krąży wiele wozów do wspierania sprawy Greków. Zbierane są częścią pieniężne składki, częścią spisywane listy młodzieży, która chce się udać osobiście do walczenia przeciw Turkom. W Bonn zapisało się już przeszło 600 osób do związku, a pieniądze składane się u Frankfortskiego kupca do dalszego rozrządzenia. Na niższym Renie zgłosiło się oraz do 200 młodzieży, częścią studentów, częścią wojskowych którzy w ostatniej oswobodzenia wojnie służyli, dla należenia do krucjaty przeciw Turkom. Uzbrojonymi są delawierownikami, i t. d. powiększoy części własnym kosztem. Taktyko ten ko pus cokolwiek urządzony został, uda się zaraz, jednak z upakowaną bronią, aby rządu Francuzkiego nie obrazić, do Marselii, skąd popłynię do Morei. W Aszaffenburgu i okolicach zbiera się także wiele młodzieży pod Baronem Dalberg.

Mowią o piśmie, które Xie Emil Hesse Darmstadtski przysłał do Aszaffenburga. Wyraził on w niem: iż jeżeliby nasi Krzyżacy zechcieli mieć na czele, które o z Niemieckich Xiążąt, tedy on się offeruje, jako znający rzemiosło wojenne. Zaoferowując, że W. Xiężna Darmstadtka mocno interesuje się za tem przedsięwzięciem, i że za tey się wstawieniem miasteczko Offenbach nad Menem wyznaczonym zostanie na miejsce zromadzenia się ochotników. W Frankforcie Kapitan Friedrich, który już był w Lewancie, offerował służyć młodzieży za przewodnika do Grecyi.

Z Zants d. 20 Lipca.

Ateny urządziły się tymczasowo pod sztandarem krzyża Rzeczypospolitą. Teby, wiele innych miast i wysp, pomiędzy którymi znajduje się Hydra, posłały już do Senatu tego niegdy miasta Menerwy przystąpienie swoje do Rzeczypospolitey.

Jończykowie bardzo się gniewają na Anglików, że Turkom w Morei dostarczają żywności.

Turecki okręt, który winął P. Negri nowego sprawującego Tureckie interesy do Paryża, na miejsce odwołanego P. Manos, został w drodze do Marselii przez Grecki okręt zabrany. P. Negri bardzo był kontent z tego zdarzenia i wszedł zaraz w wojskową służbę Grecką.

Gdy rząd Angielski w wojnie pomiędzy Turkami i Grekami zachowuje dotąd zupełną neutralność, przeto rząd w Korfu wydał nowe oznajmienie, iż okręty pod Angielską lub Jęńską banderą, któreby przeciw Tureckim pisać

przylacielku postępowały, mają być chwytane i jako rozbójniczo uważane.

Z Stambulu d. 25 Lipca.

W Arabii wybuchnęła także niebezpieczna rewolucya, która w stolicy tureckiej wielkie sprawiła wrażenie. Buntownik, który udaje posadać dokładnie nauki Koranu i mieni się być prawdziwym potomkiem Mahometa, przyciągnął do siebie znaczną liczbę różnych klas ludzi, których uzbroił. Przebiega z nimi kraj i zyskuje coraz więcej stronników. W Egipcie miał także wybuchnąć rękosz.

Od granic Tureckich d. 22 Sierpnia.

Grecy w Odessie otrzymali pozwolenie wyjeżdżania za granicę, gdzie im się podoba, co dotąd było im zabronione. Wielu z nich wybiera się do Multan i Wołoszczyzny.

Podług najnowszych doniesień z Bukaresztu pod d. 21 Sierpnia (pisze Austrijski Dostrzegacz) niestety doznano znowu nowego spustoszenia. Kizabey naczelny Wódz Tureckiego wojska w Wołoszczyźnie, powołał w pierwszy połowie bieżącego miesiąca do Bukaresztu kilka oddziałów wojska swojego, a pomiędzy nimi i Camiur Sawa, który w początkach grał niadościgłą rolę, aż nakoniec za przejściem Turków za Dunaj, oświadczył się za sprawą Porty i ścigał gnające się od granicami kupy powstańców. Przybył on na czele przeszło 1000 swoich Arnautów (*) do Bukaresztu. D. 19 rano udał się z dwiema swoimi kapitanami do Kizabey;

lecz zaledwo weszli na dziedziniec, gdy straż wystrzeliła do nich i wszystkich trupem położyła. W tymże czasie uderzyli Turcy na stojących w odległym miejscu Arnautów; ci broniąc się cofnęli się do klasztorów, jako najmocniejszych gmachów. Skutkiem tego zdarzenia dla miasta było spalenie znaczney liczby domów. Jako przykład waleczności Arnautów przywieść można, że przed jednym klasztorem, gdy ogień ustał, znalezione 400 zabitych i raniomych Turków. Rozumiał by kto, że ich było kilka set, a tymczasem nie znajdowało się isk 39, i ostatni z nich poległ w samych murach klasztoru. Zapewniają powszechnie, iż Camiur Sawa chciał na nowo odmianić swoją rolę i to odkrycie śmierci mu przyniosło. Nieszczęśliwe okolice tej prowincyi wystawiana ciągle jest na łup stronnictw, które zawsze się pomnażają i nie zdają się za żadną, ale tylko za naczelników swoich sprawę z wielką odwagą walczyć.

*Data 10 i 11 Września 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w
Krahowie sprzedawanych.*

Koziec	1. 2. 3.		
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Przenicy	19 —	18 —	17 —
— Żyta	19 —	17 —	16 —
— Jęczmienia	8 —	7 —	6 15
— Owsa	6 —	5 15	5 —
— Jagiel	40 —	38 —	36 —
— Grochu	16 —	15 —	14 —
— Kaspaku	14 —	13 —	12 —

(*) Arcauci są Albańcykowie, którzy stanowią gwardyę Hospodarów obu Księstw, Są Mahometańskiego wyznania, ale zabydają się i Chrześcijaństwo pomiędzy nimi.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. — Upoważniony Reskryptem Senatu Rządzącego z dnia 28 Sierpnia r. b. do L. 3118 podaje do wiadomości, iż w dniu 8 Października r. b. w Biorze Wydziału dochodów publicznych o godzinie 10 rana odbywać się będzie licytacja sprzedaży 2000 centnarów wagi Wiedeńskiej cynku kralowego, ze składów skarbowych Krakowskich dostarczyć się mającego. — Cena pierwszego wywołania jednego centnara jest Złp. 29 gr. 15, od której licytacja rozpoczęta zostanie. Licytować chcą opatrzeni wadium 2000 Złp w gotowiznie w oznaczonym miejscu i terminie zaydować się zechcą, gdzie o innych warunkach zawiadomionemi zostaną, przed terminem zaś licytacji każdego czasu o tychże warunkach w Biorze Wydziału zawiadomionemi na żądanie być mogą. — W Krakowie d. 5 Września 1821 r.

Sobolewski.

Za Sekretarza *Marciszewicz*, Adjunkt Wyds.

W Galicyi w Cyrkule Sandeckim leżące dobra są do przedania lub do zamienienia za inne mniejsze dobra ze stosownym dodatkiem, położone w Galicyi lub w Królestwie Polskiem. Dobra te mają znaczne wysiewy, podostatkami pańszczyzny, Kościół swęty własny, w gotowiznie blisko 5000 Złp. w srebrnej konw. mon. tak z propinacyi, jako i z gruntów Dworskich na czynsz puszczonych, naboiec lasu bukowego, sosnowego i dębowego przeszło 850 morgów, z którego rzeką Dunajcem drzewo pod Tarnów i dalej ku Wisle spławiać można, a z którego przedarzą ładowa na fury i szlaki 1000 R. W.W. przenosi. Ktoby sobie życzył wnieść w takie układy raczy się zgłosić do Księgarni P. Grabowskiego, a tam tak o właścicielu jako i o innych warunkach dowiedzieć się może.

Pisarz Tryb: I. Just: W. M. Krakowa z O. wskutek Art: 682 K. P. S. oznajmuje: iż Dom z ogródkiem w Krakowie na Kleparzu przy ulicy Mogiłskiej pod L. 187 Gólcie VIII. w Okr. II. stojący, od wschodu z domem Kazimierza Stawskiego, południa z ogrodem dworku Zaczę W. Franciszka Mieczkowskiego własnego, zachodu z ulicą przeczną od Mogiłskiej, północy z Mogiłą graniczący, Pawła i Jadwigi z Goszowskich Nowakowskich małżonków Obywateli tutejszych w tymże domu zamieszkałych własny, z mocy Obligu 15 Lutego 1818 r. w Akcie Notaryalnych W. Wojciecha Olearskiego zebranego, a 19 m. i r. t. w hypotecyach na tymże domie zainstulowanego, i na zaspołnienie Summy 74 dukatów z prowizyją po 5 od 100 od 15 Lutego 1820 r. Sebastianowi i Maryannie z Magaczewskich Zelińskim Małżonkom Obywatelom tutejszym w Krakowie na Kleparzu w domu własnym pod L. 23 i 24 zamieszkałym należący, oraz kosztów exakucyjnych przez P. Henryka Salomonskiego Komornika Sądowego 10 Sierpnia 1821 r. zajęty. Kopie Protokołu tegoż zajęcia PP. Peszce Wójtowi Gminy VIII. Mięszewskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okr. II. i Adamkowi Kassierowi Kassy Głównej W. M. Krak. 11 m. i r. t. oddane. Oryginał zaś w Akcie hypotecy na Vol: III. Księgi zajęciów na karcie 256 pod L. 49 d. 25 m. i r. t. i Kancellaryi Tribunału Vol: III. na karcie 707 pod L. 84 d. 7 września t. r. wpisanym został. Że w domu zajęтым oprócz Dłużników zamieszkałą Waleriy Zbrois i Boręski, tudzież Szymom Szlowski Niemcey, Dorozcą zaś tego ustanowiony jest P. Antoni Laskowski w Krakowie na Kleparzu pod L. 24 zamieszkały. Ze zajęcie tego domu z ogródkiem i przedarż przez licytacyją po pierac będzie P. Oufry Męciński Adwokat Sądowy przy Władzach tutejszych w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 224 zamieszkały, i że do pierwszej publikacyi warunków licytacyi jest dzień 20 Października 1821 roku a następane terminu według Art: 702 t. K. będą na Audyencyi Trybunału oznaczone. — W Krakowie d. 10 Września 1821 r.

Kaliczkowski, Pisarz.